1864.
30 Յուլիսի
քառասներորդ տարւոյ

Թիւ 22.
ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ։

1864.
11 Օգոստոսի
քառասնորդ տարի.

Registered at the General Post-Office for transmission abroad.

ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴ

ԼՐԱԳԻՐ ՄԱՆՉԵՍՏԵՐԻ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏՆԱԿԱՆ, ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ։

Հրատարակութեան, մատակարարութեան եւ բաժանորդագրութեան նամակները է ի Մանչեստր։

—Նամակք, յօդուածք, գիրք եւ դրամոց (ազատ ի ծախուց փոստայի) ուղղելի յանուն Ասպետ Կարապետ Վ. Շահնազարեանց, հետեւեալ հասցէն.

M. le Chevalier K. Vardapete Shahnazariantz,
151, Rumford Street, Manchester, (Angleterre.)

Տարեկան գինն հանդերձ ծախուք փոստայի, որ եղեւ Անգղիոյ եւ Ֆրանսայի ընդհանուր եւ ընկերութեան, է 25 ֆ. ֆ.
—Այն տեղերէն ուր փոստայի ծախքն առանձին վճարի է։
—Կէսամեայն . . . . 13 ,,
—Եռամսեայն . . . . 7 ,,
—Մէկ թերթի գինն ի Մանչեստր է 5
այլուր 7
—Բաժանորդ լինելոյ ամեն ամսոյ մէկէն եւ ընդունելի է։

Առաքադրութեան տեղիքն են Կոստանդնուպոլիս Սարգիս Աղայ Մ. Հիսարլեանի սենեակն ի Ղալաթիա. —Իզմիր Մարկոսեան Յակոբ Աղայի սենեակն.—Հալէպ Յովհաննէս Աղայ Քիւրքճեանոմի սենեակն.—Սուրբ Երուսաղէմ Արժանապատիւ Եսայի Վարդապետի սենեակն.—Աղեքսանդրիա (Եգիպտոս) Տէր Գասպարեան Ղազարոս Աղայի սենեակն.—Կալկաթա Գ. Պետրոս Սարգսեանցի սենեակն.—Բաթաւիա Գ. Մանուկ Որդանանեանի սենեակն.—Լոնդոն Աղայ Մարսուտոֆֆի սենեակն.—Փարիզ Աղայ Պօղոս Արփաճեանի սենեակն.—Մարսիլիա Աղայ Մորգար Պապիկեանցի և Աղայ Յարութիւն Անդրէասեանի սենեակներն։ Առ այժմ ուզողներն կրնան վերոգրեալ սենեկաց մէկէն առնալ մինչև որ յատուկ գործակալներ հաստատեմք բազմաձայ և ընթերցասէր քաղաքներ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ։

Մարդասիրութիւն.—Տեսութիւն Քաղաքականութեան.—Թղթակցութիւնք. — Արարատ այգին է խմբել. — Անեկդոտներ։

ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Եթէ քաղցր է պանդխտութեան մէջ եւ հիւանդութեան ատեն հաւատակցութեան և ազգակցութեան ամոքիչ մխիթարութիւն վայելել, աւելի քաղցր և վայելուչ է, այնպիսի հաղուագիւտ առաքինութեան յիշատակն ոչ միայն կրօնական երկիւղածութեամբ անջինջ պահել, այլ և ի լուր ներկայ և հանդերձեալ սերնդոց արձանագրել ի փառս Աստուծոյն և ի խրախոյս լուսոյ։

Մեծապատիւ, Մեծատուն և Մանչեստրի ամենահին և յայտ անուանի վաճառական Մանուկ Աղայն Խաչատուրեան, զոր Աստուած, բատ իւր առատ և ղուարթ սրտին, ձոխութեամբ, զաւակօք և զաւակօք վարձատրեր է, նոյնպէս Մեծարգոյ ազնուական և առատաձեռն Նշան աղայն Հարենց, որ, ինչպէս յայտնի է, Կոստանդնուպոլսեցի Մեծատուն և Բարեհամբաւ Մահտեսի Աբրահամ Աղայի անդրանիկ որդին է և համարեղ վաճառական ի Մանչեստր, մեր հիւանդութիւնն և կրած վիշտերն տեսնելով, համեցան մարդասիրաբար ոչ միայն այցելութեամբ և յուսադրական բանիւք զմեզ սփոփել. այլ և համեցան մեր Բրիստոլի ձանապարհորդութեան և այլ ծախքն յանձն առնուլ և հոգալ մինչև որ կատարեալ առողջութիւն գտնեմք։

Այսպիսի առաքինութիւններ, մանաւանդ մեր նիւթապաշտ դարուն մէջ, ուր դեղին մետաղն շատերու սրտին մէջ աստուածօրէն կպաշտի, եւ ազահ ոսկեմոլներէն երկրպագութիւն կընդունի, գովութեան կարօտ չեն բնաւ, բայց ի Փրկչի երանութիւններէն. «Օտար էի, և ժողովեցիք զիս, Հիւանդ էի՝ և տեսիք զիս»։ և բաց ի մեր երախտագէտ շնորհակալութենէն, որ սուրբ պարտաւորութիւն կհամարեմք, Տայմսի եզերքէն մինչև Գանգէսի եզերքն և Նեվայի ափերէն մինչև Նեղոսի ափերն քարոզել կուզեմ ի լուր ամեն ազգայիններու եւ օրհնել մեր բարերարաց, անոնց ընտանեաց եւ ժառանգաց կեանքն, խնդրելով կենդանեացն արևշատութիւն և յաջողութիւն եւ ննջեցելոցն՝ երանական հանգիստ ընդ Աբրահամու, Իսահակայ, Յակոբայ, Սրբոյն Լուսաւորչի և Պարթեւին Իսահակայ։

ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Այս տարուանս մէջ գործուած անօրէն յափշտակութիւններէն, անիրաւ զրկանքէն, տկարն կողոպտելէն և սուրիներու բիրտ ուժի վերայ յեցեալ փոքրիկ մէկ ժողովրդեան, յանուն, չգիտեմ, ո՛ր սարտարուական սկզբանց, հալածական սեպհական երկիրն և բնակիչներն աւազակօրէն յափշտակելէն, եթէ ոչ վերջինն, գէթ չարագոյնն, զզուելին և սոսկալին եղաւ Աւստրիոյ եւ Պրուսիոյ՝ Դանմարգի երեք դքսութիւններն, Սլէզն եւ այլ կղզիներն եւ Յուդլանդի Շլեզվիգի մէջ երկնցած մասերն անխիղճ եւ անամօթ եղանակաւ յափշտակելն եղաւ։

Աւստրիա եւ Պրուսիա. որք, 60 տարի յառաջ, իրենցմէ աւելի բռնաւորագունին հանդիպելով եւ իրենց երկրի երեք չորրորդ մասն կորսնցուցած՝ չնայելով իրենց յոխորտ եւ բարձրայօն բարուցն, ասդիս անդին ծակամուտ եղեր, իրենց կնիկներն յաղթողի դրանն կխրկէին ողորմութիւն խնդրել, Աւստրիա եւ Պրուսիա, կըսեմ, երկնային արդարադատութեան խրատն հեշտ եւ շուտով մոռցան, որ թէև իրենց յափշտակութեանցն չափ եւ սահման դնելու համար տրուած էր։ Ինչևիցէ, մեր հաւատոյ եմք, կատարելապէս ապահով եմք, որ եթէ բոլոր տէրութիւնք հաստատեն եւ կնքեն Դանմարգի կողոպուտն. սակայն երկինք, անա-

չաւ եւ անողոքելի երկինք չգիտի ներել բնաւ, որ այս շնական անամօթութեամբ եղած յափշտակութիւնն երկար ժամանակ անպատիժ մնայ. մեք տեսնեմք պիտի, ուրախութեամբ եւ ծափահարութեամբ պիտի տեսնեմք Աւստրիոյ կայսրն իր յափշտակեալ կալուածներէն հալածական, ինչպէս 1859ին Միլանէն, Մանթուայէն եւ Պէսքիէրայէն կփախչէր. մեք տեսնեմք պիտի Մեծ կոչուած Ֆրեդերիկոսի թոռն, արքի գաւառ Գիլլամն, ոչ միայն իր մայրաքաղաքէն հալածական. այլ և անկարող իր նախնիքի ցուրտ գերեզմանն և ոսկերոտիքն պաշտպանելու, եւ փառք պիտի տամք Աստուծոյ, որ կամուխ կամ անագան ամբարտաւաններն կխորտակէ եւ զրկելոց բողոքին լսելով՝ աստուածօրէն կհատուցանէ:

Ուրեմն սակայն թող կուսակցութեան կարծիք մեզ չընծայէ: Մեք Հայքս, մեք ալ երբեմն այլոց երկիր մտանք եւ յափշտակեցինք. եւ երբ հաշուետեսութեան օրն մօտեցաւ, երբ երկնային դատի ղանգն հնչեց, օրթոդոքսարխամբ պղծեալ Յոյներն և կրակապաշտ Պարսիկներն մեր դահիճներն եղան, եւ մեր յանիրաւի առած երկիրներէն զատ մեր բուն երկիրն ալ խլեցին, որոց համարն տուին. Պարսիկներն Խալէդ Էմիրին, Յոյներն Յաղթող Մէհմեդին. Արդ մեք այժմ տկար գոլով, հարկ է, որ մեր կարելութիւնն մեզ այլս տկարաց նուիրեմք, որպէս զի մեք ալ այլոց կարելութեան արժանանամք. կեցցէ՛ իրաւունք. կործանի՛ անիրաւութիւնք, յափշտակողք եւ բռնաւորք:

Ինչպէս անցեալ թերթերուս մէկուն մէջ յիշեցինք. Նաբոլէոն Գ., իբրեւ հաշտարար Եգիպտոսի փոխարքայի և Սուէզի Ջրանցքի Ընկերութեան մէջ ծագած վէճին, իր որոշումն հրատարակեց: Յուլիսի 20, 1856 թուին դրուած պայմանագրութենէն հրաժարելու համար եւ Ջրանցքի մօտերն եղած ինչ ինչ երկիրներ փաշային վերադարձունելու համար, պէտք որ, Նորին Բարձրութիւնն Ընկերութեան վճարէ 54,000,000ֆ. մէկ փոքրիկ գումար: Երանի՛ թէ այս վերջինն ըլլար Թուրքերու առած դասերուն, որք Եւրոպայէն հետ, ինչ և իցէ կապակցութիւն ընելէն յառաջ, չորս աչքով նային, քիչ մի խոկան եւ ապա կնքեն եւ ստորագրութիւննին դնեն:

Օգոստոսի 2ին Աւստրիոյ, Պրուսիոյ եւ Դանմարգի լիակատար դեսպաններն ստորագրեցին Վիեննա հաշտութեան նախապայմաններն, և եռամսեայ զինադադարն, ըստ որոյ Դանմարգ յիշեալ երկուց տէրութեանց կտայ Հոլշտէյնի, Շլեզվիգի եւ Լաուենբուրգի երեք դքսութիւններն հանդերձ քանի մի կղզիներով. մինչեւ կատարեալ հաշտութեան ամեն պայմաններ որոշելու և վաւերացնելու առենն Յուտլանդ երկու գերմանական տէրութեանց ձեռքն մնալու է և անոնցմով կառավարուելու է:

—Թունիսէն եկած վերջին հեռագիրն կծանուցանէ թէ Մահմետականաց վերայ դրուած գլխահարկն իջեցնելով՝ Բէյն և ապստամբներու մէջ տեսակ մի հաշտութիւն եղաւ: Գլխաւոր ցեղերէն 14ի չափ հնազանդեցան. եւ Բէն Ղաղանին, որ ապստամբաց առաջնորդն էր, թող տրուեցաւ որ Տեղապահութեան երկրէն գաղթէ:

—Ամերիկայի Հասարակապետութեան Հիւսիսայնոց եւ Հարաւայնոց մէջ Նիագարայի Քարփալին մօտ հաշտութեան վերայ բանախօսութիւն եւ թղթակցութիւն ըներն հասատեցաւ. այլ դժբախտաբար Պ. Լինքոլնի կամակորութիւնն ամեն բան աւրեց. վասնզի Հարաւայինք անոր արտասաց պահանջմանցն լսելով հրաժարեցան եւ ձեռնարկն չյաջողեցաւ:

—Ազգային թերթերէն ոմանք գովութեամբ յիշեցին, ինչպէս տարակոյս անձերու ամբողջութիւնն է, Տրավէր Անգղիական եպիսկոպոսի մեր Սրբազան Պատրիարքին ըրած այցելութիւնն: Թող այժմ կարդան անոնք եւ խմանան The Record լրագրի կարծիքն նոյն առարկայի վերայ եւ զգուշանան այսուհետեւ այսպիսի միտումնաւոր այցելութիւններու լուրն մեր չինական ժողովրդոց հաղորդելէն. վասնզի երբ գիւղացին կիմանայ թէ Սրբազան Պատրիարքին ներուած է մէկ բողոքական եպիսկոպոսի հետ մէկ բարձի վերայ նստիլ և եղբայրաբար խօսակցիլ, ինքն ալ կհետեւցունէ անկէ թէ իրեն ալ ուրեմն ներուած է մէկ թափառական միսիոնար իր տունն ընդունիլ, իր ընտանեաց մէջ մնացունել և անոր հետ զրուցել, որոյ աչքն և ականջ ըլլալու է անտարակոյս Հայոց եկեղեցւոյ խանգարումն և պղծութիւնն և Անգղիկանութեան մաքրութիւնն եւ գերազանցութիւնն . . . այսպիսի տեսութեան եւ խօսակցութեան հետեւանքն ալ դժուարին չէ մակաբերել: Ահա յիշեալ յօդուածի համառօտութիւնն: « Գիբրալտարի Լորդ Եպիսկոպոսի երկար այցելութիւնն վայելեցինք հօս (Կոստանդնուպօլիս), որ իր անձին յատկութեամբն աւելի ազատութիւն ըրաւ տեղւոյս Անգլիայի գաղթականութեան վերայ, այլ անոր քանի մի պաշտօնական գործերն վիշտ պատճառեցին բոլոր աւետարանական եկեղեցականներուն: Նա առջի այցելութիւններէն մէկն Կոստանդնուպօլսի Յունաց և Հայոց եկեղեցեաց Պատրիարքաց ըրաւ: Ստուգիւ նուաստութիւն էր տեսնել մէկ Անգլիայի բողոքական եպիսկոպոս գլխարկ ի ձեռին Արեւելքի ապականեալ (corrupt) եկեղեցեաց առաջնորդաց առջեւ կեցած, որոց (Պատրիարքաց) անձնական յատկութիւնն այնպէս անարժան է անոր մատուցած յարգանացն, որչափ անոնց վարդապետութիւններն տարբեր են Անգլիոյ եկեղեցւոյ վարդապետութիւններէն . . .»

—Կոստանդնուպօլսէն եկած վերջին հեռագիրն կծանուցանէ թէ Անգլիկան եւ Ամերիկայի քարոզչաց հաստատութիւններն վերստին բացուեցան Սըր Հենրի Բուլվերի միջամտութեամբ. իսկ բողոքական եղող Թուրքաց համար անօրինուեցաւ որ անոնք մայրաքաղաքէն արտաքսին, որք, եթէ տարաժամ չմեռնին, Անատօլու և Ռումելի խոնարհելու շատ յարմար գործիք պիտի ըլլան:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

Տիգրանակերտէն, Վանէն, Կարսէն, Զար Սանճաքէն և այլ այլ և այլ թղթոյ պատճէններ մեզ կխրկեն խնդրելով որ հրատարակեմք, զոր յօժարակամ յանձն կառնումք: Դժբախտաբար, Անատօլի Ազգայիններն, կարծես թէ, ամենն ալ, Երեմիայի ողբոցն ելեր են, և ողբերգութենէ զատ այլ արուեստ, գիտութիւն և գինք չունին: Պօլսոյ Ամենապատիւ եւ Վեհափառ Պատրիարք Հօր մեր ժողովրդեանն կարեւոր պաշտպանութիւն եւ մխիթարութիւն հայթհայթելու ջանքն գերմարդկային է, և ամենայն շնորհակալութեան և երախտագիտութեան արժանի: Պօլսոյ բազմաբական ժողովն լուծուեցաւ, եւ շատ լաւ եղաւ, վասն զի մնաց՝ զատ մինչեւ ցայսօր այլ ինչ չարդիւնաւորեց. հինգ անգամ ընդհանուր ժողով գումարելու փորձեր եղան, հինգն ալ վիժեցին: Յառաջ ուղղափառներն եւ ամիրաներն էին Տաճկաստանի ազգայնոց բախտի անօրէնն. այժմ նոյն պաշտօնն էֆէնտիներու և բէյերու ձեռքն անցաւ, որք սակաւ ժամանակի մէջ, արեւ լոյսին պէս, ցոյց տուին, թէ թերակատար կրթութիւնն, կիսկէս հայութիւնն և չահախնդրութիւնն ինչ հրէշներ կրնան ծնանիլ: Ժամանակի սղութիւնն, կարեւոր առիթները և մեր հիւանդագին վիճակն մեզ չեն ներեր ներքնորէն մեր ազգասիրութեան հանդամանքն ի լոյս աշխարհի բերելու և վկայութիւն դնելու առաջի երկնից եւ երկրի թէ Սահմանադրութեան հաստատութիւնն և օգտակարութիւնն ոչ միայն զմեզ մեր կենդանութեան առեն մեզ անպատում խնդութիւն պատճառելէն պիտի. այլ նաեւ տապանի մէջ մեր փտելոց գանգուածին եթէ բարեկիրթ Հայուն մէկն զար մեռելոցի օրն և ակնածս ի վեր ըսէր. « աչքդ լոյս, Սահմանադրութիւնն կրակէ.» Մեք զմեզ խաբելու և ոչ զայլս խաբելու տրամադրութիւն չունիմք. վասն որոյ համարձակ եւ անկեղծաբար կըսեմք մերայնոց թէ այսօր ալ վաղն ալ մէկ տարիէն ետքն ալ անհնարին է, որ ըստ Հայոց երեւակայութեան արդի Սահմանադրութիւնն քալէ և ժողովրդեան շահաւոր ըլլայ այնպիսի մէկ տէրութեան տակ, որ ինքնին Սահմանադրութիւն չունի, որ ինքնին բացարձակ է: Բազմաժամանակեայ փորձն, այնպիսի ժողովրդեան մէջ, որ մարդկային, ազգային եւ քաղաքական պարտեաց և իրաւանց վերայ ոչ ինչ տեսիլք չունի, որ իր հարսն, կինն և դուստրն լլկող ապստամբ Քիւրտերէն աղերսագրով կուզէ ազատիլ, կվկայէ որ սոսկալի անհնարին է: Եթէ Զար Սանճաքի ազգայիններն միշտ այս խելքով վարուին՝ տակաւին, կարծեմ թէ, հարիւրաւոր տարի Քիւրտ փեսաներ ունենալէ չեն վրիպիր, թէ և քանի մի հարիւր ֆերման, էմիրնամէ, մէկտուպնամէ ալ հանխրկուին, ի կարծեաց մեր տկար կարծիքն է. որ այժմ մեր սիրելի Պօլսեցիք, ազգի վտանգալից վիճակն աղէկ կշռելով, ամեն ինքնախաբ պատրանքէ հրաժարին եւ հոգեւոր եւ քաղաքական ժողովոց անդամոց թիւն 6-7ի իջեցունելով եւ անոնց ալ կանոնաւոր ամսական սահմանելով, առեւտրական նիստերն կանոնաւոր եւ պարտաւորեալ ընեն, եւ ազգային գործերն քալեցունեն, կամ թէ Ամենապատիւ Տէր Պօղոս Պատրիարքին 3-4 տարիի համար, իբրեւ փորձ, դիկտատորական վարչութեան լիակատար կարողութիւն տան, եւ մի եւ նոյն միջոցին ջանան մեր ազգի մէջ ներմուծել շատ կամ սակաւ լոյս, եւ սահմանադրական բարիք վայելելու առաքինութիւններ:

Թղթակցութիւնք

Տիգրանակերտ Մարտ 31. 1864

Ամենապատիւ Վեհափառ Սրբազան Տէր և Հայր Հոգեւոր

Տիգրանակերտու նահանգ, Խապաշնու բնաւոր Ֆալթաչ ալէկի անտանելի չարիքներուն համար բազում անգամ ազգով բողոքեր ենք թէ Տիգրանակերտու տեղական իշխանութեան և եթէ ի Պատրիարքարանդ աղէկ. եւ այսքան մեծ օգնութիւն եղեր է ազգասիրութեանն. բայց յիշեալ

բնաւորն չար հնարքներով մանաւանդ լիաձեան կուչտաս տալով, բառ որում մէկ կուտայ՝ փոխարէն եռապատիկը բռնութեամբ կառնու յերկրացւոց, մէջտ ինք զինքն ազատէր, վերադարձեր իւր տեղն, բուն զառաջինս իւր զազանութիւնը ի գործ դնէր է անխիղճ. բայց հիմա ի յիշխանութեան այժմեան Բարձրապատիւ կուսակալ Մուստաֆա փաշային, որ զինքն բերեր ի Տիգրանակերտ յանձնաժողովով անաչառ քննութեան տակ ձգեց. և օրէ օր բազում յանցանքներ, այսինքն մարդասպանութիւններ, թալաններ, յափշտակութիւններ և արքունի ապահանջներուն արգելանց արգելք ըլլալ, և այլ ասոնց նման չար յանցանքներ թէ իւր և թէ իւր ազգականաց և ազատաւորաց վրայ ստուգութեամբ կը հաստատուին. և որովհետև Բարձրապատիւ կուսակալը եկած օրէն մինչև յայժմ կաշառատութեան կողմն ամենևին չէ հակեր և հակումն չերևնար, վասնորոյ աներկբայ կը յուսամք որ յիշեալ ամենաչար բռնաւորի ամէն չարութիւններն ստուգութեամբ անդէկագիր ըլլալ ի Բ. Դուռն. և արդարադատ Տէրութիւնն ալ յիշեալ բռնաւոր Ֆաթահ պէյին ամենայն արդ–ամբ և ազգականօք կվերցնէ իւր ընիկ երկրէն խաղաղ կացարնէ յոտար երկիր. ասոր չար հարկաւոր համարեցինք այն ծառայական գրովս տեղեկութիւն տալ Ազգային Կեդրոնական վարչութեանը և լրագրին աղաչելով կընդրեմք յազգասիրութենէ ձերմէ որ դուք ալ այս գործին վրայօք արժան եղած խնդրագիրն մատուցանելով ի Բ. Դուռն, յիշեալ բռնաւորի երկրէս վերցուիլ և յօտար երկիր խաղաղ աքսորվելն խնդրէք. որ երկրայս Տաճիկք և Քրիստոնեայ խեղճակերս ազատինք ի դերութենէ: Վեհափառ Տէր, այս անդամ ալ յիշեալ բռնաւորն թէ որ չվերցուի, և եթէ կրկին իւր երկիրն դառնայ, մեզ խեղճակերս կենաց և ապրանաց բնաւ յոյս չի մնար. վասն որոյ բազում պաղատաւոր կաղաչեմք չարն վերցնելու: Ձեր ազգասիրութեան ջանքն մի խնայէք, որով Ձեր Վեհափառութեան և ազգին կեդրոնական վարչութեան արծաթագին ծառայս կատանայք գխառնում ամէն քրիստոնեայքս և մանաւանդ զատորաշրեալ ծառայքս:

(18 ստորագրութիւն կը կրէ)

Յ. Գ. զոր ինչ ի թղթիս գրեալ են վասն չարութեան յիշեալ Ֆաթահ պէկին, ոչ եթէ աւելի ինչ գրեալ են, այլ ի բազմաց գլխոյ սակաւ. ուստի և եւ յետին ծառայս խնդրեմ զխառարումն խնդրուածոյ խեղճալեայն յազատութիւն յանձանձելի վիճակին:

(ստորագրութիւն)
Յակոբ Եպիսկոպոս
Գլխոյ շարունակուի

ԱՍՏՈՒԱԾ ԱՅՍՊԷՍ ԿԱՄԵՑԵՐ Է

[Տես թիւ 20 և 21]

Արդ ձեզ մնայ, Պատուական Հայր, և այլոց ազգասիրաց, իբրև գիտող ուղղափառ դաշտէ ի յեկեղեցի մեր՝ յայտ առնելով ի վերուստ և ցուցանելով զմիջն մեծ, որ կլանել սպառնայ զարդիւնս վաստակոյ նախահարց մերոց: Ոչ վերջապար յաղեղն և ի ուղղ զատայն բաշքն մեր և անմահ գիւցազունք Հայկ, Արամ և Տիգրան ի նախանձ ազգի և հայրենեաց, և ոչ վայրապար հեղին զարիւն իւրեանց Առաքեալքն Սուրբ Թադէոս և Բարթուղիմէոս, և ոչ խոկ արթուն հովիւն մեր Սուրբն Գրիգոր վասն այնր կրէր զանտանելի չարչարանս, զի զկնի չորեքտասան և աւելի դարուց լուսաւորեալ հօտ իւր, ի լուսաւորեալ դարու, խարթայեալ յինքենէ՝ զերիցի ի կրօնս բազմադաւանից: Իցի՜ւ տեսանել զամենս յարդի հոգևորականաց մերոց, փոխանորդս կոչեցելոց Առաքելոց և Սուրբ Հարց, զբաստորդն և եթ ժամանակին, զոր ծախեն ի մնոսի խնդիրս եւ ի վէճս ազգակործանս, նուիրել ի շինութիւն ազգին և ի յորդոր կառուցման վարժարանաց, քանզի եթէ այս յաջողեալ իցէր ի մեզ, անշուշտ ոչ լինելոց էաք այնպէս, որպէս եմք:» . . .

Ահաւասիկ խորին կարեկցութեան արժանի վիճակ, որ ամէն հարազատ հոլաց եւ անկեղծ ազգասիրաց հոգին դառնութեամբ կլցնէ. եւ որոյ միակ պատճառն է արժանաւորեկեղեցականաց երուշտութիւնն, ծայրագոյն հոգևոր իշխանութեան անփութութիւնն և նոյն տեղական ազգայնոց անհոգութիւնն և ստարամոլութիւնն: Մեր Էջմիածնի Սուրբ Սինոդի խորին ուշադրութիւնն այս կարևոր առարկայիս վերայ կհրաւիրեմք կցորդելով պարտուպատշաճ ակնածութեամբ, եթէ մեզ ներուի, սակաւ մի դիտողութիւններ: 1. յայտնի է որ առաքելական և հայրապետական կանոններն քրիստոնէութեան ամենահին դարերուն մէջ կարգաւորեն յայսպէս բանաձևակայէս որ առաջնորդներն բազմաց և ժողովրդեան մէջ նստին եւ ոչ թէ վանորէից, որք աշխարհէ հրաժարեալ ճգնաւորներու միայն յատկացեալ է. հետևաբար, Նոր Ջուղայի առաջնորդն ալ, պէտք է որ կամ Կալկաթա նստի, ուր է նոյն վիճակի կարևոր եւ ճոխ ժողովրդեան բազմութիւնն, եւ կամ. 2. եթէ դժուարին է Նոր Ջուղայի առաջնորդի Կալկաթա փոխադրելն կամ ի յարգանս նոյն վանից կամ ինչ և իցէ նկատմանց աղագաւ՝ յայնժամ ժողովրդեան խակական շահն կպահանջէ որ Նոր Ջուղայ, Հնդկաստան եւ Ճաւա երկու զատ առաջնորդութեան կամ փոխանորդութեան բաժնուին. և Սուրբ Էջմիածինէն խրկուին Կալկաթա եւ Ճաւա ոչ միայն մի մի ինքնագլուխ և Նոր Ջուղայէն ազատ առաջնորդ, այլ եւ քանի մի քանիքուն, արթուն, ժիր, գիտնական եւ ազգասէր վերգարանորներ. վասնզի 10 տարուան փորձն բաւականէն աւելի հաստատեց թէ Նոր Ջուղայի կրօնաւորներն և քահանաներն ըստ ամենայնի անբաւական են և անկարող, Հնդկաստանի և Ճաւայի բազմաքանակեալ, լուսաւոր եւ արթուն ժողովուրդն վայելչապէս հովուելու, մեր եկեղեցւոյ սուրբ վարդապետութիւններն եւ աւանդութիւններն անոնց ընդունելի ընելու, զանոնք իրենց ազգային եկեղեցւոյ ծոցին մէջ պահելու, եւ վերջապէս այլակրօնութենէ ազատ պահելու:

Գլխոյ շարունակուի:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ:

ԴՐԱՄ, ԿՏԱՒԵՂԷՆ և ԲԱՄԲԱԿ: Լոնդոն, Մանչեստր և Լիվրբուլ. 5 Օգոստոսի:

Մէկ քանի շաբաթէ ի վեր նշանակեալ բանկէ հաշուոյն անդադրող վիճակը տակաւին կշարունակէ: Այս շաբթու մնացորդոյ դրամք 119,252 Լ. Ա. և սրահեստի գումարք 412,647 Լ. Ա. նուազեր են՝ ուստի բանկի վարիչներն այս շաբթուան նիստին շահու գինն 7o/oէն 8o/oի բարձրացուցին և թէոր այս չբաւէ բանկի գիրքը զօրացնելու աւելի խիստ միջոցներ կարգադրելու չպիտի զլանան, սթոք էքսչէնճի արժողութիւններն հանդարտ էին և գիներուն վրայ եղած փոփոխութիւններն տկարութեան կհակին: Ամենէն մեծ իջումն Անգլիոյ քօնսօլներուն վրայ եղաւ որոնց գինն անցեալ շաբթուընէ ի վեր 1o/oիջաւ: Երկաթուղւոյ և բանկի բաժիններն ալ տկար և գիներնին վար են:

Կլսուի թէ Օսմանեան կառավարութիւնն մէկ քանի տեսակ ներքին պարտքը միաւորելու նպատակաւ նոր կարգի քօնսօլիդէ հանելու դիտաւորութիւն ունի: Հետագրով վերջի գիներն այսպէս են:

Անգլիա 3o/o $89\frac{1}{8}$: Ֆրանսա 3o/o 66,30: Տաճկաստան 6o/o (1858) $71\frac{3}{8}$: Քօնսօլիդէ գ $49\frac{1}{2}$: Եգիպտոս 7o/o 102: Հնդկաստան 5o/o $104\frac{1}{4}$: Կօնֆէտէրէ բաժ. փոխ 7o/o 76: Միացեալ նահանգք 5o/o $50\frac{1}{2}$: Լոմբէրտյալ օթթօման բանք 17: Կօնտինանտալ բանք $17\frac{1}{2}$: Շաքի գնոյն բարձրանալն և առևտուրի նուազութիւնն Լիվրբուլի բամբակի շուկային բոլոր շաբթուս տկարութեան պատճառ եղան: Ամերիկայի տեսակներն լիպրէին $\frac{1}{4}$փ.էն մինչև $\frac{1}{2}$փ. իջան: Սի այլանտ անփոփոխ է: Պրազիլի բամբակն լիպրէին $\frac{1}{2}$փ. աժան կիյնայ ուսկի բայց ի Պէռնամպուքօ և Մաչէյօ տեսակներէն որոնց համբայրն նուազ ըլլալով գիներնին անփոփոխ է: Եգիպտոսի բամբակին վրայ բաւական առևտուր եղաւ բայց գիներն $\frac{1}{4}$փ. վար են: Իզմիրի ստորին տեսակներն լիպրէին $\frac{1}{2}$փ. աժան են, բայց լաւ տեսակներն անցեալ շաբթուան գիներովն են: Հնդկաստանի բամբակին ծախելու կաճապարեն լիպրէին $\frac{1}{4}$փ.էն մինչև $\frac{1}{2}$փ. նուազ գիներով: Չինաստանի տեսակներն դժուար կվաճառուին լիպրէին $\frac{1}{2}$փ. աժան գներով:

Շաբթուս վաճառումն 33,930 բալ! որուն 3,490ն սպեկուլանտի, 5,680ն օտար երկիրներու և 24,760ն ներքին սպառման համար է: Համբարն կայ 265,980 բալ անցեալ տարուան այս ժամանակի 306,930 բալ համբարին դէմ:

Մանչեստրի շուկային վրայ որ երկու շաբաթ յառաջ շահին գինն բարձրանալէն առջև տկարութեան նշաններ կցցունէր և մինչև անցեալ շաբթուան վերջը հանդարտ էր բոլոր այս շաբթու ալ նոյն հանդարտութիւնը շարունակեց: Ամերիկային խաղաղութեան շշունջներն շուկային վրայ ազդեցութիւն ըրին և թէպէտև վաճառքը որ անմիջապէս հետևութիւններն տեղի ունենան, բայց և այնպէս պատերազմին անորոշ երկայն ժամանակ մը յուսերն կարծողներուն թիւն որ երբեմն խիստ նուազ էր հիմայ աճելու վրայ է:

Ազգի տկարութեան գլխաւոր պատճառն սակոսի սղութիւնն է որուն գինն արդէն 8o/o ըլլալով և կարծուելով ալ որ աւելի կրնայ բարձրանալ ընդհանրապէս ընդարձակ գործողութեանց մէջ մտնելու բաղձանք չցուցուիր:

Յուցակ գնոյ և առևտրական տեղեկութիւնք հայթայթեալ Պարոնայից Ճօրճ Ֆրէզըր Որդի և Ընկերաց (George Fraser, Son, and Co.) յանձնարարական վաճառականք ի Մանչեստր:

	Բամբակի գիներու տարբերութիւնն գին 1864 ամի. 5 Օգոստոս փենի.	գին 1863 ամի Նոյն առեն փենի.
Ամերիկայի Մի Այլանդ	50 /54	35 /50
Եգիպտոսի . .	$30\frac{1}{4}$/32	20 /$22\frac{1}{2}$
Զմիւռնիայի և Յունաց . .	$23\frac{1}{2}$/$24\frac{3}{4}$	16 /19
Սուրաթի Գրինեղ Դարվարի	25 /26	19 /20
Մադրասի Տինիվելլի	[illegible]	16 /$17\frac{1}{2}$
Բանկալայի	$17\frac{1}{4}$/$17\frac{1}{2}$	$12\frac{1}{4}$/$13\frac{1}{4}$
Չինաց և Ճափոնի . .	$19\frac{1}{4}$/$20\frac{1}{2}$	$14\frac{1}{2}$/$14\frac{3}{4}$

ԿՏԱՒԵՂԷՆ ՋԵՌԱԳՈՐԾ ԿԱՄ ՄԱՆԻՖԱՏՈՒՐԱ ՄԱՆՉԵՍՏԵՐ

Անթափ Մադափօլլամս—Grey Madapollams.

կտոր.	կանգուն ¼ ինչ.	ծանրութիւն.	երկայնութիւն.	կանխաւ գինը.	այժմու գինը.	
31	13× 8	2 8	24	6/ 9	7/ 0	
32	14×10	3 0	,,	7/$10\frac{1}{2}$	8/ $4\frac{1}{2}$	Գիներն թօփին $1\frac{1}{2}$ փ. աժան են:
,,	14×13	3 2	,,	8/ $4\frac{1}{2}$	9/$10\frac{1}{2}$	
,,	16×15	3 8	,,	9/ 9	10/ $4\frac{1}{2}$	

Անթափ Բասմայի կտաւ—Grey Printers.

26	14×13	6 8	58	18/ 0	18/ 6	
34	16×16	8 8	50	22/ 9	25/ 3	Բաւական կխնդրուին բայց ըստ հանրապէս Թօփին 3 փ. աժան կվաճառուի:
,,	17×17	9 4 6	,,	26/ 0	27/ 6	
36	16×16	9 6	,,	25/ 6	27/ 0	
,,	17×17	10 0	,,	27/ 3	30/ 3	
,,	17×19	10 8	,,	30/ 9	32/ 3	
,,	19×19	11 0	,,	33/ 9	34/ 9	

Անձաւի T Մաքրա — Grey T Cloths.

19	12×10	2 0	22	5/ 3	6/ 0	
,,	12×12	2 8	,,	6/ 1½	7/ 1½	
,,	15×14	3 0	,,	7/ 1½	7/10½	
,,	15×15	4 0	,,	8/10½	10/ 1½	
29	12×10	4 0	24	8/ 9	9/ 6	
,,	14×12	5 0	,,	10/ 6	11/ 9	Գիներն սակաւ ինչ ակար և թօփին 1½ փ.էն մինչև 3 փ. վար են :
,,	15×15	6 0	,,	13/ 3	14/ 9	
32	14×13	6 0	,,	12 /9	14/ 3	
,,	15×15	6 0	,,	13/ 3	14/ 9	
,,	15×15	7 6	,,	15/ 9	17/ 3	
,,	17×17	7 0	,,	18/ 0	19/ 3	
36	15×15	8 0	,,	18/ 9	20/ 0	
,,	17×17	8 0	,,	20/ 3	22/ 0	

Անձաւի Ամերիքան — Grey Long Cloths.

27	17×17	7 0	36	17/ 9	19/ 6	
32	,,	8 0	,,	20/ 3	22/ 3	
36	14×11	6 0	,,	14/ 6	16/ 3	
,,	14×12	7 0	,,	16/ 6	19/ 0	Գիներն թօփին 3 փ. վար կնշանս կեմք :
,,	14×13	8 0	,,	18/ 3	21/ 9	
39	14×13	9 0	,,	20/ 0	24/ 0	
,,	14×13	10 0	,,	22/ 3	26/ 3	
45	14×12	9 0	,,	20/ 0	24/ 0	
,,	14×13	10 0	,,	22/ 3	26/ 0	

Անձաւի Շրտինկս — Grey Shirtings.

39	12× 9	5 4	8½	13/ 0	13/ 9	
,,	14×10	6 0	,,	15/ 6	16/ 6	
,,	14×12	7 0	,,	17/ 9	18/ 3	
,,	14×13	7 0	,,	18/ 3	19/ 0	
,,	16×15	8 4	,,	21/ 6	22/ 6	Խնդիրն սակաւ է և գիները թօփին 3 փ.էն մինչև 6 փ. իջան :
,,	16×16	8 8	,,	22/ 6	24/ 0	
,,	17×17	8 4	,,	23/ 6	24/ 6	
45	14×10	7 0	,,	18/ 3	19/ 0	
,,	14×12	8 0	,,	21/ 6	22/ 6	
,,	16×15	9 0	,,	24/ 0	25/ 6	
50	16×15	10 0	,,	26/ 0	28/ 0	
54	16×15	11 0	,,	29/ 9	31/ 0	

Անձաւի Մերմեր — Grey Jacconets.

39	10× 8	2 1	20	5/ 9	6/ 0	
,,	12×12	2 2	,,	6/ 3	6/ 7½	Հանդարտ և թօփին 1½ փ.էն մինչև 3 փ. աժան :
,,	14×14	2 8	,,	7/ 3	7/ 7½	
44	12×12	2 6	,,	7/ 6	7/ 9	
,,	14×14	2 12	,,	8/ 0	8/ 6	

Անձաւի Միլս — Grey Mulls.

39	10× 8	1	,,	4/ 7½	4/10½	
,,	10× 9	1 7	,,	4/10½	5/ 1½	
,,	12×11	1 12	,,	5/10½	6/ 1½	Գիներն անփոփոխ բայց հանդարտ :
,,	14×12	1 10	,,	6/ 3	6/ 6	
,,	14×13	1 9	,,	6/ 4½	6/ 7½	
,,	16×14	1 9	,,	6/ 6	6/ 9	
44	16×15	2 1	,,	7/ 3	7/ 7½	

Ճերմակ Տանճիպուր — White Tanjibs.

29	1 12	12× 9	20	5/ 4	5/ 6	
,,	2 0	14×10	,,	6/ 2	6/ 4½	
33½	2 0	12×10	,,	6/ 2	6/ 4½	
34½	2 8	14×10	,,	7/ 2	7/ 4½	Գիներն անփոփոխ
38/9	2 8	12×10	,,	7/ 3	7/ 4½	
,,	3 0	14×10	,,	8/ 4½	8/ 7½	
43	3 8	14×10	,,	9/ 6	9/ 9	
46/7	3 12	14×10	,,	10/10½	11/ 0	

ՄԱՆԱԾՔ

Վօթըր Տուիստ — Water Twist.

			Հասարակ.		երկրորդական.		առաջին.	
No,	4/14 միջ. թիւ	12	1/ 4½	1/7½	1/10½	2/ 6	2/ 7	2/10
,,	16/24	20	2/ 3	2/5	2/ 6½	2/8½	2/10	3/ 0
,,	26/32	30	2/ 5½	2/9½	2/10	2/ 11	3/ 2	3/ 4
,,	38/42	40	3/1	3/ 3	3/ 4	3/ 5	3/ 6	3/ 7

Լաւ տեսակներն անփոփոխ բայց ստորին տեսակներն լիպրէին ½ փ. աժան են :

Միւլ Տուիստ — Mule Twist.

No.	4/14 միջ. թիւ	12	1/ 1½	1/7½	1/10½	2/4	2/6½	2/10
	16/24	20	1/ 8½	2/ 0	2/ 0½	2/7	2/ 8½	3/ 0
,,	26/32	30	2/ 2½	2/4	2/ 5	2/8	2/ ½	3/ 1
,,	38/42	40	2/ 5½	2/6½	2/ 7½	2/9½	2/11½	3/ 4

Լաւ տեսակներն անփոփոխ բայց ստորին տեսակներուն գիներն լիպրէին ½ փ. իջան :

Էքստրա Մանած — Extra Hard.

No.	4/14 միջ. թիւ	12	1/ 8½	2/0½	2/ 3½	2/7½	2/ 9	2/11
,,	6/24	20	—		2/ 7½	2/10	2/11½	3/ 2
,,	26/32	30	—			3/ 0	3/ 1	3/ 2

Ընդ հանրապէս անփոփոխ :

Երկնաթել Մանած Հիւսելու և Կարելու

Double Yarns, Knittings, and Sewings.

No.	4/14 միջ թիւ	12	1/ 9½	2/1½	2/ 2½	2/7½	2/ 8	3/2
,,	6/24	20	2/ 0½	2/4½	2/ 6½	2/9½	2/10½	3/4
,,	26/32	30	2/ 7½	2/9½	2/10½	3/ 0	3/ 2	3/8
,,	40			2/10	3/ 0	3/0½	3/ 5	3/11

Այն տեսակներուն գիներն սակաւ ինչ գնողին օգտակար են :

ԲՈՒՐԴ : Լիվըրբուլ և Լոնդոն : 5 Օգոստոս :

Վաճառուած բուրդի գիներն զօրեղ են և վար հակելու նշան չեն ցուցներ : Դուրսի և ներսի գնողներն չարունակ բուրդ կխնդրեն : Գիներն հաստատուն են, մանաւանդ ասնտրուած տեսակներուն : Մասնաւոր ցուցակ չստանալուս համար անցեալ շաբթու գիներն անփոփոխ կպահեմք :

	գին	լիպրէի
	շիլ. փեն.	շիլ. փեն.
Սպանիոյ Լէոնեզա	1/ 6	2/5
Սիդնէյի լաւն	2/ 2	2/10
Նոր Զելանդէ .	0/10	2/1
Հարաւային Ամերիկայի	0/ 4½	1/6½
Ալբանիայի, Վիկտորի և Ակոլիֆայի լաւն	0/ 5	1/2½
Եգիպտոսի ճերմակ լաւն .	0/ 8½	1/5
Պարսից ճերմակ Ա. . .	0/ 0	0/0
Ռուսիոյ լաւ մերինօս . .	0/ 0	0/0
Բրուսի լուացուածն . . .	0/ 0	0/0
Իզմիրի լուացուած Ա. տեսակն .	0/ 0	0/0
Էնկիւրիի ճերմակ Տիֆթիկ .	0/ 0	0/ 0

ՄԵՏԱՔՍ : Լոնդոն : 5 Օգոստոս :

Մետաքսի վաճառանոցն զօրեղ էր արևելքի բոլոր տեսակներուն համար, և գիներն ալ վեր մինլու վրայ. Բանկալայի և Ճափոնի տեսակներն շատ խնդրվեցան. և Չինաստանի տեսակին համար ալ նաև աղէկ գործ եղաւ, թէ և այժմուս խուզ ինչ հանդարտած է :

		գին	լիպրէի :
		շիլ. փեն.	շիլ. փեն.
Իտալիոյ.	Միլանի Բերգամի	22/ 0	25/ 0
Պարսկաստանի		13/ 0	17/ 6
Թուրքաստանի.	Բուրսայի Ֆապրիքա	27/ 0	31/ 0
Ռադնալուրի	.	13/ 0	21/ 0
Բանկալայի Ա. տեսակն Սուրդահի		21/ 0	23/ 0
Ճափոնի Մէբաշի լաւ տեսակն	.	22/ 0	24/ 6
= Մաշտաչի	,,	12/ 0	20/ 6
Չինաստանի Ցաուլէ	. . . .	20/ 0	25/ 6
= Տայսամի	. . . .	19/ 0	22/ 0
Պիեմոնտի	. .	32/ 0	34/ 0

ԿԾԵԹՔԻ ԱԳՐԱՆՔ :

[illegible] 3 [illegible] 1 [illegible] 7 [illegible] 10 [illegible] 2 [illegible] 12 [illegible] 8 [illegible] 13 [illegible] 10 [illegible] 16 [illegible] 18 [illegible] 4 [illegible] 1 [illegible]

	գին	խանթարի :
	շիլ. փեն.	շիլ. փեն.
ՇԱՔԱՐ : Բանկալայի Կասիփոր .	44/ 0	49/ 0
= Բենարէսի ճերմակն . . .	41/ 6	44/ 0
= Դասփ	36/ 6	40/ 6
= Մադրասի ճերմակն . .	44/ 0	48/ 0
= Արևմտեան Հնդկաց միջակ	38/ 0	39/ 0
= Ցավայի ,, . ,,	0/ 0	0/ 0
= Չինիւ Սիամի ճերմակ և դեղինն	0/ 0	0/ 0
= ,, թուխ տեսակն	0/ 0	0/ 0
= Հավանայի ճերմակն	46/ 0	48/ 0
= Գուատեմալայի	35/ 0	41/ 0
= Բրազիլի Ճերմակն . .	39/ 0	45/ 0
= 10 լիպրանոց գլուխ	42/ 0	0/ 0
= Մանիլայի ,,	34/ 6	35/ 0
ՍՈՒՐՃ (գահվէ) Մէքքէյին կամ Եմէնին	92/ 0	93/ 0
= Ցավային և Բոստանիային	76/ 0	85/ 0
= Փորտօ Ռիկոյին	67/ 0	82/ 0
= Սէն Դոմինգոյին .	61/ 0	70/ 0

	խանթարն	լիր շիլ փեն		լիր շիլ փեն
ԲՐԻՆՁ Բանկալային - ,, - -		9/ 3		13/ 6
= Մադրասին - ,, - -		8/ 3		10/ 6
= Կարոլինի - - ,, -		0/ 0		0/ 0
= Փատնային - - ,, -		12/ 6		21/ 0
ՑՈՐԵՆ Օդեսայի Քուօրդէրն		39/ 0		42/ 0
= Միացեալ Նահանգաց ,,		40 / 0		45/ 0
ԳԱՐԻ - ,,		31/0		36/0
ՄՍՐԱՑՈՐԵՆ - ,,		30/0		31/0
ԿՏԱՎԱՏ Ռիգայի K. ,,		52/0		53/ 0
= Եգիպտոսի - ,,		56/ 0		65/0
ԿՈՃ (ճէնճֆիլ) Ցամայքի խանթարն		140/0		190/0
= Աֆրիկէին . ,,		51/0		52/0
ՌՕՄ Ցամայքայի լաւ. գալոնն		3/7		4/6
= Հնդկաստանի ,,		1/4		1/5
ՊՂՊԵՂ (բիպէռ) Մալաբարի սև լիպրէն		0/4		0/4¼
= Սինգաբուրի սեւ ,,		0/3½		0/3¾
= ճերմակ տեսակն ,,		0/6		1/1
ԹԷՅ Կոնգու - ,,		0/7½		/9½
= Սուչօնգ ,,		1/0		1/1
ՏԱՔԴԵՂ (բահար) . . ,,		2/0½		2/¾
ԱՖԻՕՆ Թուրքաստանի ,,		18/0		18/6
ԽԷԺ (զամք) Արաբիոյ խանթ.		90/0		95/0
= Բարբարիոյ		74/0		83/0
ԳԽՏՈՐ (մազը) . Թիւրք. կապոյտն ,,		160/0		175/0
= ճերմակ և այլ տեսակ ,,		125/0		145/0
ՃԵՀՐԻ Պարսկաստանի ,,		75/0		80/0
= Իզմիրի .		39/0		42/0
ԿԱՂԻՆ ՎԱՅՐԻ (փալամուտ) թօնոն		14/0		17/0
ՏՈՐՕՆ (քէօք բօյա) Իզմիրի . խանթ .		46/0		50/0
= Արաբիոյ, Ասորիքի և Կիպրոսի		0/0		0/0
= Բոմբայի . . ,,		23/0		24/0
ԿԱՆԵՓ Ռիգայի -	37	10/0	00	0/0
= Բոմբայի - ,,	20	0/0	28	0/0
= Մանիլայի	33	0/0	35	10/0
ՈՐԴԱՆ ԿԱՐՄԻՐ (քրմզ) ճերմակ. լիպրէն		2/11		3/6
= . . սևն . ,,		3/5		4/8
ԼԵՂԱԿ (ինտիկօ) Բանկալայի լաւն ,,		8/6		8/7
= . . միջակ և ստորին ,,		6/4		7 /7
= . . Մադրասի ամէն տեսակն		1/1		5/3
= . . Բիւրբանէին ,,		2/0		7/3
= . . Ուդին ,,		2/6		6/9
ՇԻԲ գլուխ . խանթ . լիր .	6	0/0	6	5/0
ՆՇԱԴԻՐ ,,	6	0/0	6	/2½
ՔԸՐԸՄ ԹԱՐԹԱՐ Ֆրանսայի ,,		109/0		110/0
= . . դեղին ,, .		95/0		102/6
= . թուխն ,,		85/0		92/6
ՄԱԳՆԵԶԻԱ ,, .		42/6		45/0
ՎԱՐԴԻԻԻՂ (գիւլ եաղի) ..ունցան		17/0		24/0
ՄԵՂՐԱՄՈՄ Ամերիկայի. թօն. լիր.	8	15/0	9	0/0
= . Հնդկաստա. ,, ,,	10	0/0	12	0/0
ՃԱՐՊ Պետերսբուրգի Y . C խանթ.		41 /6	00	41/9
= Հարաւային Ամերիկայի ,,	0/0	0/0	0/0	0/0
= Սեւ ծովէն եկածն ,		42/0	0/0	0/0
ԹՈՒՋ (ինճիր) . . ,,		0/0	0/0	0/0
ՁԱՄԻՉ . Վալանսի . ,,	0/0	27/	0/0	30/0
= . Իզմիրի կարմիրն ,,	0/0	25/	0/0	30/0
= Սուլդան Ա . ,,	0/0	36/	0/0	40/0
ՁԷԹ Կէլիպօլույի 252 գալոն (թօն).	61	0/0	62	0/0
Թրիեստի . ,,	57	0/0	0/0	0/0
Արևելքի և Մալթայի ,,	55	0/0	56	0/0
ՄԵՏԱՂՔ. պղինձ . թերթ (շիթ) ,,	105	0/0	0/0	0/0
= սանի տակ ,,	119	0/0	0/0	0/0
ՁԻՆԳ . . . . ,,	0/0	0/0	0/0	0/0
ԵՐԿԱԹ ձող . . . . . ,,	7	17½	8/0	5/0
= գամցու . . ,,	9	10/0	0/0	0/0
= թերթ . ,,	11	10/0	00	0/0
ԿԱՊԱՐ (քուրշուն) թերթ . ,,	21	15/0	00	0/0
ԱՆԱԳ (քալայ) . . . . . ,,	106	0/0	107	10/0
	գին	մետուկի		
ԹԵՆԷՔԷ փայտի ածուխով .C	23	6/0	26	10/0

ՏԷՐ ԵՒ ԽՄԲԱԳԻՐ Կ. Վ. ՇԱՀՆԱԶԱՐԵԱՆՑ
ՄԱՆՉԵՍՏԵՐ . Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԻՒՐՈՒՄ

Printed and published by K. Vardapete Shahnazariantz, 151, Rumford-street, Chorlton-on-Medlock, Manchester.---Tuesday, August 11, 1864.